

Motion till riksdagen
2020/21:4033

av Jimmie Åkesson m.fl. (SD)

med anledning av prop. 2020/21:100 2021
års ekonomiska vårproposition

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen godkänner förslaget till riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.

Innehållsförteckning

Förslag till riksdagsbeslut.....	1
1 Inledning.....	4
2 Konjunkturläget.....	5
2.1 Konjunkturläget i omvärlden.....	5
2.2 Konjunkturläget i Sverige.....	6
3 Coronapandemin.....	9
3.1 En vaccinationsplan, på riktigt	10
3.2 Stöd till individer och hushåll.....	10
3.2.1 Förebyggande sjukpenning för riskgrupper.....	10
3.2.2 Tillfälligt familjestöd	11
3.2.3 Fullt slopat karensavdrag	11
3.3 Stöd till företag	11
4 Krisberedskap	13
4.1 Åtgärder för en starkare krisberedskap.....	15
4.1.1 Alltför låg självförsörjningsgrad.....	15
4.1.2 Beredskapslager	15
4.1.3 Resurser för infrastruktur och trafik	15
4.1.4 Säkra elleveranser	16
4.1.5 Nordisk krisberedskap	16
5 Kommunsektorn	18
5.1 En långsiktig förstärkning av kommunsektorn.....	18
5.2 Regionaliserad fastighetsskatt	18
5.3 Indirekta effekter och minskade utgifter.....	19
5.4 Sammantagen varaktig förstärkning av kommunsektorn	20
6 Fler i arbete.....	21
6.1 Sänkta arbetsgivaravgifter för företagen	21
6.2 Mer i plånboken för arbetstagare och pensionärer	21
6.3 Skattereduktion i stället för flerbarnstillägg	22
7 Migration	23
7.1 Migrationens påverkan på välfärden och pensionerna	23
8 Medborgarskap och välfärd.....	25
8.1 Behovet av begränsade bidrag för tredjelandsmedborgare.....	25
8.1.1 EU/EES-medborgare bör inte omfattas av begränsningarna	26
8.1.2 Alla bosättningsbaserade förmåner behöver inte omfattas av begränsningarna	26
8.2 Arbetet med författningsförslag bör påbörjas.....	27
8.2.1 Statens kostnader för vissa bosättningsbaserade förmåner.....	27
8.3 Konsekvenser av de föreslagna förändringarna.....	28

8.3.1 Ökat antal utfärdade svenska medborgarskap	28
8.3.2 Ökad kostnad för kommunsektorn.....	28
8.3.3 Minskad invandring	29
8.3.4 Sysselsättningseffekter.....	29
9 Rättsväsendet.....	30
9.1 Brottsligheten.....	30
9.2 Polismyndigheten	31
9.3 Åklagarmyndigheten.....	31
9.4 Kriminalvården	32
10 Behov av framtida besparingar.....	33
10.1 En snävare biståndsram	34
10.2 Varaktiga besparingar till följd av förslagen	35

1 Inledning

Svensk ekonomi, företag och arbetstillfällen lider fortsatt i sviterna av covid-19-pandemin. Hittills har nästan 14 000 personer omkommit med anledning av covid-19 – en tragedi på alla plan. Förhoppningen är att detta år är vändningen, att antal smittade och antal dödsfall går ned i takt med att befolkningen vaccineras, att Sverige får en möjlighet att öppna upp, att befolkningen får en möjlighet att umgås med sina nära och kära igen.

Konsekvenserna för ekonomin riskerar att bli långtgående med ett högt antal långtidsarbetslösa, stora utmaningar på arbetsmarknaden och en rådande osäkerhet om i vilken takt de nuvarande restriktionerna kan avskaffas. Tydligt är att finanspolitiken behöver ta hänsyn till, och nyttja, nuvarande läge genom att fokusera på långsiktiga åtgärder för att Sverige ska komma starkare ur krisen. Vidare krävs förenklade regler och villkor för att möjliggöra ett starkare näringsliv och fler arbetstillfällen som följd.

Sverige behöver en ekonomisk politik och en budgetpolitik som främjar landet såväl som medborgarna. Prioriteringar måste ske för att undvika att Sverige fastnar i en nedåtgående spiral med ökande budgetunderskott och ett minskat förtroende för svensk finanspolitik. Vi inser att det råder stora problem på hemmaplan, med en allt grövre kriminalitet, långa köer i sjukvården, ett pensionssystem på bristningsgränsen och en växande segregation. Sammantaget krävs en politik med ett tydligt ändamål: ett starkare Sverige.

2 Konjunkturläget

2.1 Konjunkturläget i omvärlden

Världsekonomin tillväxt började avta redan innan coronapandemin utbröt, där tillväxten 2019 var den lägsta globala tillväxtökningen för ett enskilt år sedan finanskrisen. När pandemin utbröt under våren 2020 såg vi en exceptionellt kraftig global nedgång med en real BNP-minskning på –3,3 procent, vilket kan jämföras med året innan, då den globala BNP-tillväxten var 3,0 procent. Den kraftiga nedgången har inneburit akuta negativa konsekvenser särskilt för kvinnor, ungdomar, låginkomsttagare och dem som arbetar i kontaktintensiva sektorer.

Vaccineringen som tog fart i slutet av 2020 har väckt förhoppningar om en vändpunkt i pandemin. Nya vågor av utbrott och nya mutationer av viruset utgör alltjämt en oro för utvecklingen och skapar en osäkerhet om den beräknade tillväxttakten de kommande åren. Med detta i beaktande förväntas den globala ekonomin växa 6,0 procent 2021 och 4,4 procent 2022. Hur snabbt återhämtningen sker kommer att variera avsevärt mellan länder och beror på medicinska åtgärder, effektiviteten i de politiska stöden, känsligheten för gränsöverskridande spillover-effekter och landets strukturella egenskaper.

Pandemin har drabbat Europa och USA hårt, där tillväxten 2020 var –6,6 procent i Europa och –3,5 procent i USA. Kina har klarat sig betydligt bättre än andra länder i Asien med en positiv tillväxt på 2,3 procent under pandemin. Indien är ett av de mest ekonomiskt drabbade länderna i Asien där tillväxten var –8,0 procent 2020 men beräknas återhämta sig mycket bra med en tillväxt på 12,5 procent 2021.

Tabell 1 Tillväxtprognos omvärlden, årlig procentuell förändring av real BNP

Område	2020	2021	2022
USA	–3,5	6,4	3,5
Eurozonen	–6,6	4,4	3,8
Tyskland	–4,9	3,6	3,4
Frankrike	–8,2	5,8	4,2
Italien	–8,9	4,2	3,6
Spanien	–11,0	6,4	4,7
Japan	–4,8	3,3	2,5
Storbritannien	–9,9	5,3	5,1
Kanada	–5,4	5,0	4,7
Tillväxtekonomier	–2,2	6,7	5,0
Kina	2,3	8,4	5,6
Indien	–8,0	12,5	6,9
Världsekonomin	–3,3	6,0	4,4

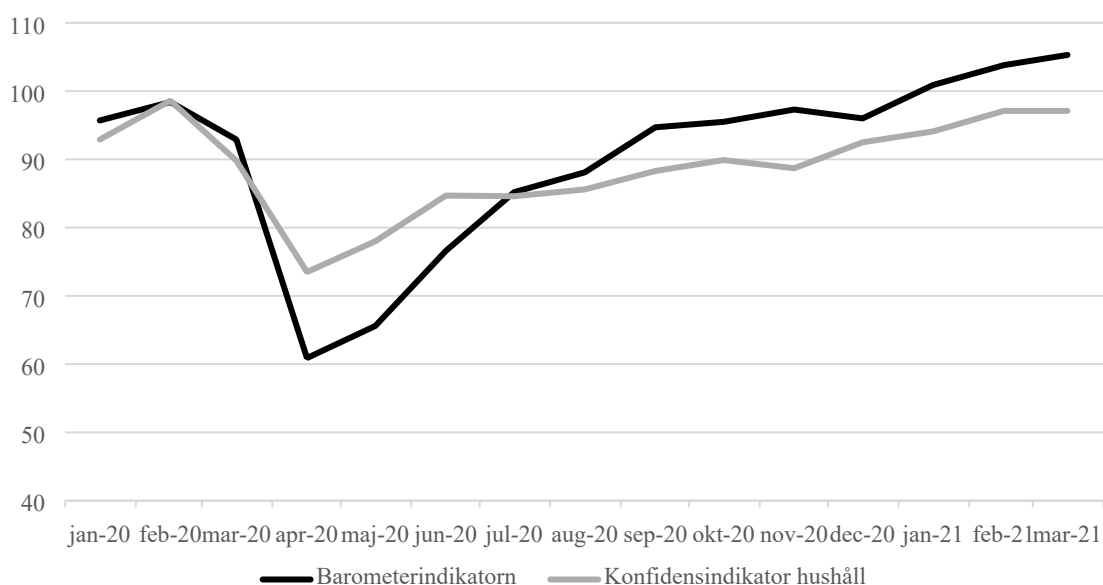
Källa: IMF, World Economic Outlook Update, april 2021.

Arbetslösheten har ökat globalt under pandemin. USA såg en särskilt stor ökning under mars–april 2020. Arbetslösheten har därefter återhämtat sig väl i USA och ligger nu på 6,3 procent, vilket är lägre än genomsnittet i Europa. I EU ökade arbetslösheten för första gången på sju år under april och började avta först i augusti och ligger i dagsläget på 7,3 procent, vilket är lägre än Sveriges arbetslöshet som har ökat till 8,8 procent under pandemin.

2.2 Konjunkturläget i Sverige

I likhet med världsekonomin så såg vi en avtagande tillväxt i Sverige redan innan coronapandemin utbröt och Sveriges ekonomi påverkades kraftigt i en negativ riktning under våren 2020. Konjunkturinstitutets barometerindikator, som mäter det aktuella stämningläget i den svenska ekonomin och som sammanfattar svar från både företag och hushåll, drabbades av det största fall som någonsin observerats och låg på lägre nivåer än under finanskrisen. Återhämtningen efter den kraftiga nedgången har varit stabil, där barometerindikatorn nu har återhämtat sig helt under året och ligger på en högre nivå än innan pandemin utbröt. Konfidensindikatorn för hushåll följer samma trend men nådde inte riktigt samma botten som barometerindikatorn och ligger på de normala förhållanden som rådde innan pandemin.

Figur 1 Indikatorer i Konjunkturbarometern

Källa: Konjunkturinstitutet.

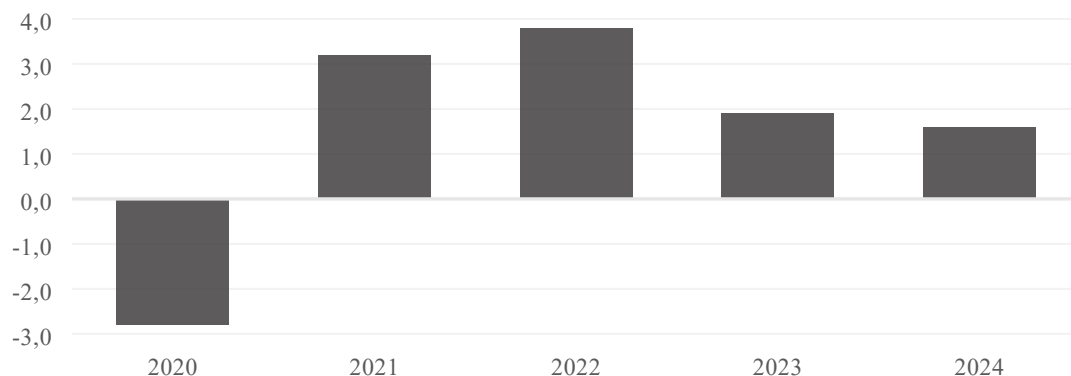
Under pandemins första våg föll svensk produktion likformigt för samtliga branscher i landet men där hotell- och restaurangsektorn påverkades i betydligt större utsträckning och därmed föll kraftigare. Under pandemins andra våg har handel och industri som helhet klarat sig bättre än under första vågen, men hotell- och restaurangsektorn har inte samma motståndskraft som de andra sektorerna. Nedgången i kläd- och skosektorn har också påverkats hårt, vilket innebär att hushållen i större utsträckning sparar mer än tidigare. Sammantaget för alla sektorer har svensk ekonomi haft större motståndskraft under andra vågen än den första vågen under våren 2020.

Liksom världsekonomin föll Sveriges BNP kraftigt när pandemin utbröt. Andra kvartalet motsvarade nedgången det största ras som någonsin uppmätts. Aktiviteten ökade dock kraftigt under tredje kvartalet med en BNP-tillväxt på 4,9 procent, där ökningen till största del berodde på starkare export och hushållens ökade konsumtion, men även en ökning i investeringar, främst i maskiner och inventarier.

Totalt föll Sveriges BNP med -2,8 procent under 2020 medan tillväxten för 2021 beräknas uppgå till 3,2 procent. Prognoserna är dock osäkra och väldigt beroende av pandemins utveckling. Tillväxten kommer också att påverkas av de åtgärder som riktar sig mot de utsatta sektorerna – däribland hushållen, tjänstesektorn samt bygg- och

anläggningsverksamheten – vilket även kommer att ha en stor inverkan på sysselsättningsnivån framgent i Sverige.

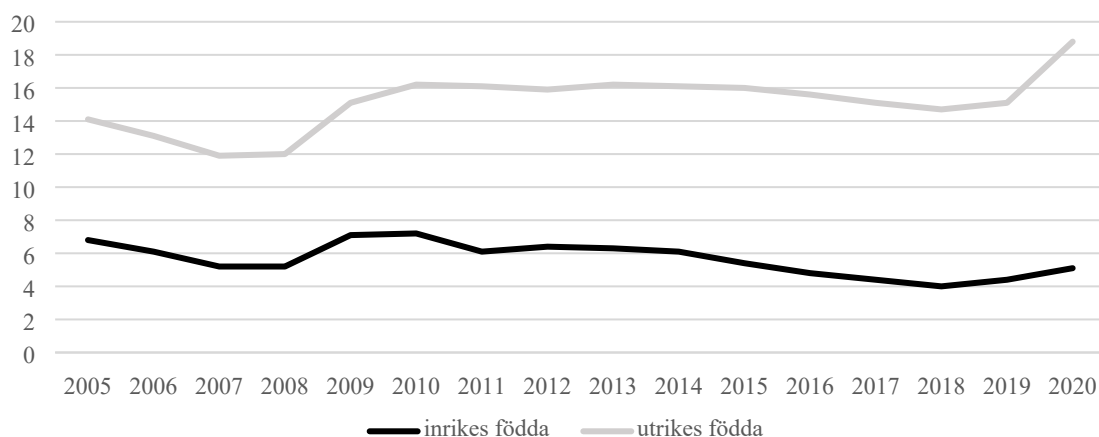
Figur 2 Tillväxt, BNP, 2020–2024, andel i procent

Källa: Finansdepartementet.

Arbetslösheten i Sverige har ökat betydligt under pandemin, och ökningen har varit större bland utrikes födda än inrikes födda. För utrikes födda uppgick arbetslösheten till 18,8 procent år 2020, en ökning på 3,7 procentenheter jämfört med föregående år. För inrikes födda uppgick arbetslösheten till 5,1 procent år 2020, en ökning på 0,7 procentenheter jämfört med föregående år. I takt med tekniska framsteg, fortsatt automatisering och digitalisering som minskar efterfrågan på okvalificerad arbetskraft i kombination med svagare konjunktur och ökad arbetslöshet är gruppen utrikes födda särskilt utsatt. Regeringens tidigare riktade åtgärder i form av bl.a. subventionerade jobb har varit ineffektiva. Det blir allt tydligare att regeringens försök att anpassa arbetsmarknaden efter nyanlända i stället för att anpassa nyanlända till arbetsmarknaden har varit en misslyckad strategi.

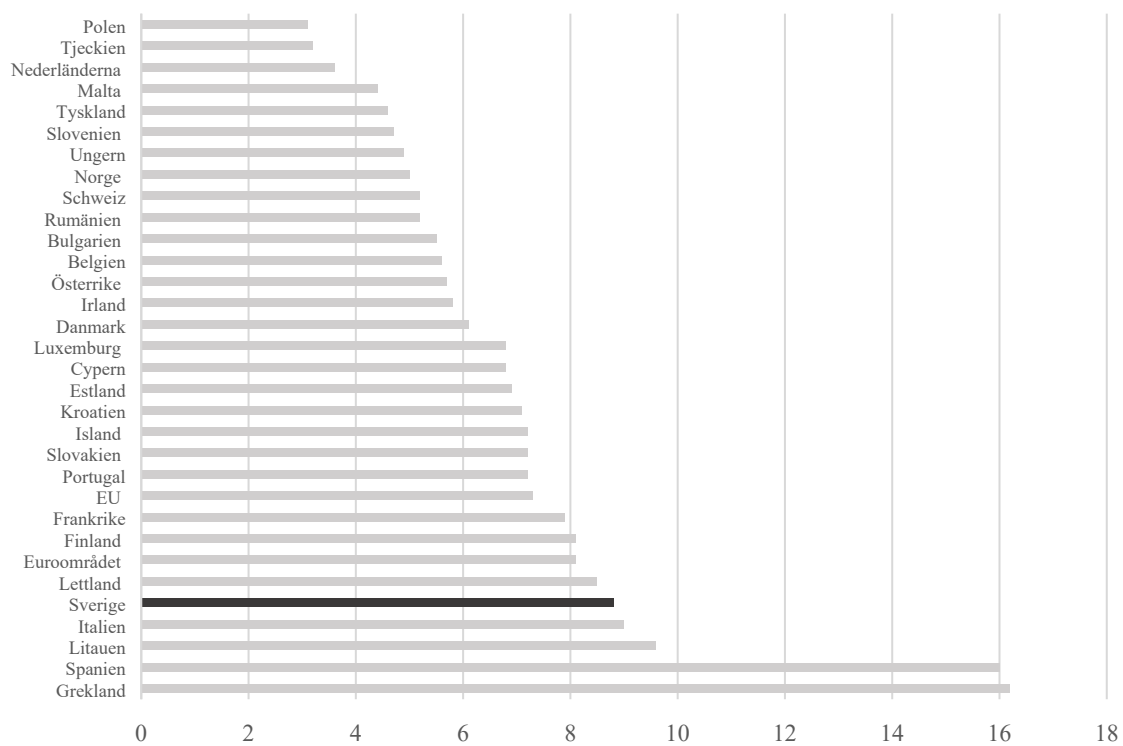
Figur 3 Arbetslöshet för inrikes och utrikes födda 2005–2021

Källa: SCB.

Sverige hade den fjärde högsta arbetslösheten i hela EU under hösten och har nu den femte högsta arbetslösheten, vilket fortfarande är att betrakta som höga nivåer. Arbetslösheten överstiger vida genomsnittet för EU-länderna. Det kvarstår endast att konstatera att Sverige nu är längre ifrån regeringens mål om EU:s lägsta arbetslöshet 2020 än när målet introducerades.

Figur 4 Internationell arbetslöshet, februari 2021

Källa: Eurostat.

3 Coronapandemin

Sverige har liksom resten av världen tvingats vidta en rad åtgärder för att stödja och stimulera ekonomin det senaste året med anledning av pandemin. Stöden har varit nödvändiga för att rädda företag och anställda. För näringslivet är förutsägbarhet och framförhållning viktigt och företagare behöver därför, i god tid, veta vilka stöd- och stimulansåtgärder som kommer att finnas tillgängliga. Majoriteten av regeringens stödåtgärder har varit generella, men riktade stöd till specifika sektorer som exempelvis kultur, idrott, medier, järnväg, flygfart, sjöfart och kollektivtrafik har också införts.

Sammantaget har regeringen vidtagit stödåtgärder som uppgår till ca 420 miljarder kronor, där en stor del utgörs av korttidspermittering, sänkta arbetsgivaravgifter, omställningsstöd (inklusive nedstängningsstöd och omsättningsstöd), generella statsbidrag och extraordinära kostnader.

Tabell 2 Stödåtgärder med anledning av coronapandemin, miljarder kronor

	2020	2021		Totalt 2020 och 2021
	varav BP	varav EÄB		
Generella statsbidrag till kommuner och regioner	21,0	10,0	12,5	43,5
Kompensation för merkostnader inom vård och omsorg	10,0		11,0	21,0
Uppskjuten vård och covidvård		4,0	2,0	6,0
Testning och smittspårning m.m.	8,3	2,0	10,1	20,4
Snabb och säker vaccinering			8,7	8,7
Tryggare äldreomsorg		4,0		4,0
Karensavdrag, sjukintyg, riskgrupper och smittbärrpenning m.m.	6,7	0,8	2,7	10,2
Övriga tillskott till vård, skola och omsorg m.m.	0,5	4,5	1,0	6,0
Korttidspermittering	35,1		23,7	58,9
Sänkta arbetsgivar- och egenavgifter, brutto	33,0			33,0
Omställningsstöd, omsättningsstöd m.m.	6,0	3,5	44,7	54,2
Sjuklöneansvar, hyresstöd m.m.	16,1	3,8	14,5	34,4
Idrott, kultur, mediestöd	4,7	1,9	6,4	12,9
Förstärkt a-kassa	5,3	5,7	1,1	12,2
Aktiv arbetsmarknadspolitik och fler utbildningsplatser	6,6	8,3	6,2	21,1
Övrigt	0,6	0,1	1,0	1,7
Kraftfull grön ekonomisk återstart	3,0	8,9	1,8	13,7
Fler ska komma i arbete		23,6	2,9	26,5
Hela landet ska växa		5,2	0,4	5,7
Sverige ska vara ett tryggt land för alla		3,3	0,4	3,8
Förstärkning av hushållens ekonomi		11,4		11,4
Övriga åtgärder	4,2	4,5	2,6	11,3
Totalt	161,0	105,4	153,8	420,3

Källa: Regeringskansliet.

De exakta effekterna på ekonomin och arbetsmarknaden för respektive stöd är svåra att bedöma, dels för att åtgärderna infördes under en överlappande period, dels för att åtgärderna påverkar varandra. Korttidspermitteringen är den åtgärd som beräknas ha

haft störst effekt på arbetsmarknaden. Den syftar till att minska antalet uppsägningar och hjälpa företagen att behålla arbetskraften så att produktionen snabbt kan återupptas när efterfrågan stiger. Under pandemin har sysselsättningen minskat, och samtidigt har korttidspermitteringen haft en dämpande effekt på arbetslösheten även om de arbetade timmarna har tryckts ned, då permitteringen innebär att anställda har gått ned i arbetstid.

3.1 En vaccinationsplan, på riktigt

Regeringens ursprungliga vaccinationsmål var att hela den vuxna befolkningen skulle vara vaccinerad före midsommar 2021. Detta har därefter reviderats till att hela den vuxna befolkningen ska ha fått minst en vaccindos innan den 15 augusti. Leveranserna av vaccin utgör den främsta flaskhalsen snarare än regionernas möjligheter att hantera ett stort antal vaccinationer.

Att befolkningen vaccineras är en förutsättning för att lyfta restriktionerna och få igång samhällsekonomin. Enligt Konjunkturinstitutets beräkningar innebär varje försenad månad en förlust för svensk ekonomi på ca 8 miljarder kronor.

Coronakommissionen bör därför ges i uppdrag att granska regeringens arbete med målsättning, genomförande och uppföljning av vaccinationsarbetet. En oberoende granskare bör även se över vilka brister som har legat till grund för att målsättningar införts som sedan visat sig sakna koppling till verkligheten samt vilka underlag regeringen haft som grund för den externa kommunikationen om målet.

Slutligen bör det omgående införas en tydlig färdplan för hur vaccinationstakten ska öka, som utgår från kontroldata – på förhand angivna datum där det framgår hur många svenskar som förväntas vara vaccinerade vid varje given tidpunkt. Detta för att uppnå transparens och slippa onödiga och skadliga spekulationer, men framför allt för att såväl oppositionen som mediala aktörer måste ges möjlighet att utkräva ansvar vid eventuella fortsatta misslyckanden från regeringens sida.

3.2 Stöd till individer och hushåll

Coronakrisen har inte lämnat någon oberörd – sjukskrivningar, arbetslöshet och sorg för de familjer som förlorat närstående. Trots att dödstalen sakta sjunker är krisen långt ifrån över och risken för en ytterligare våg är överhängande. Personer i riskgrupp och deras närstående lever i stor osäkerhet. Det är därför av vikt att i största möjliga mån begränsa smittspridningen för att skydda äldre och de som är i riskgrupperna. Sverigedemokraterna har sedan krisens början arbetat med att ta fram förslag som stärker välfärdens sociala skyddsnät för de som drabbats men även varit en konstruktiv part för att skapa brett stöd för viktiga åtgärder för att säkerställa en fortsatt social trygghet för medborgarna. Utgångspunkten i Sverigedemokraternas socialförsäkringspolitik är en trygg och effektiv socialförsäkring som ska fungera när den behövs som mest.

3.2.1 Förebyggande sjukpenning för riskgrupper

Sverigedemokraterna har tidigare ställt sig bakom ett utskottsinitiativ i socialförsäkringsutskottet om smittbärrpenning för människor i riskgrupper. Avsikten med initiativet var att människor som befinner sig i riskgrupperna ska kunna stanna hemma från sitt arbete. Regeringen har därefter föreslagit en tillfällig förebyggande sjukpenning

med ett schabloniserat maxbelopp på 804 kronor. Längden för ersättningen har under året förlängts till den 30 april, vilket är positivt. Ersättningen bör dock förlängas ytterligare till dess att alla i riskgrupp fått vaccin eller till dess att pandemin anses vara över.

3.2.2 Tillfälligt familjestöd

Pandemin har slagit hårt mot samhället och särskilt drabbade är familjerna. Den medföljande ekonomiska krisen har gjort att många familjer hamnar i ett ekonomiskt utsatt läge. Familjer där föräldrarna arbetar inom branscher med osäkra arbetsvillkor och arbetstillfällen kan hamna i kläm mellan systemen och tenderar tyvärr att hamna i skuggan av grupper som behöver ekonomiskt stöd.

Även familjer som normalt sett har en god ekonomi och inte uppfyller villkoren för att få vare sig försörjningsstöd eller bostadsbidrag kan dock också behöva ekonomiskt stöd givet pandemins omfattning. Möjligheten till ett tillfälligt behovsprövat familjestöd som tar hänsyn till familjens aktuella situation på grund av krisen och inte tar hänsyn till årsinkomst bakåt i tiden bör därför utredas – detta för att inte alla ska behöva vända sig till kommunalt försörjningsstöd men också för att kortsiktigt ge familjer möjlighet till omställning utan att behöva genomgå en djup ekonomisk kris i dessa oroliga tider.

3.2.3 Fullt slopat karensavdrag

Sverigedemokraterna har tidigare lagt fram förslag för fullt slopat karensavdrag för vissa yrkesgrupper, primärt inriktat på de som arbetar inom sjukvården eller förskolan där personalen är särskilt utsatt för smittorisk och där det är viktigt att begränsa smittspridningen. Om personalen kan vara hemma utan för svåra ekonomiska konsekvenser kan vi också uppnå att det i största möjliga mån alltid ska finnas frisk personal inom förskola, skola, sjukvård och omsorg. Detta bör vara gällande oavsett om det råder en pandemi eller inte.

3.3 Stöd till företag

Under föregående år och innevarande år har riksdagen hanterat ett stort antal extra ändringsbudgetar med olika typer av stöd till företag som har drabbats hårt till följd av de införda restriktionerna. Medan åtgärderna är nödvändiga har processen präglats av senfärdighet, där oppositionen har fått driva regeringen framför sig i fråga efter fråga. Förseningarna av omställningsstödet innebär exempelvis att företag som ansöker om stödet, i bästa fall, får det utbetalat mer än ett halvår efter försäljningstappet – ett dråpslag mot företagen.

Denna osäkerhet är farlig. Om företag och privatpersoner inte kan planera, eller lita på att regeringen ger ersättning för skärpta restriktioner, kommer det att påverka sysselsättning, investeringar och konsumtion där slutstationen är en fullständig ekonomisk kris.

Sverigedemokraterna har under pandemin förordat en linje som innebär att stöden är lättförstådda, utannonseras tidigt och kvarstår under en lång tid för att företag ska kunna planera långsiktigt. Ett tydligt exempel på motsatsen till denna linje har varit regeringens förslag om omställningsstöd, där tröskelvärdet för stödet har varierat stort mellan stödperioderna och där ändrade beräkningsmetoder har orsakat situationer där företag tagit lån och sedan blivit utan stöd. Även permitteringsstödet har påverkats på

liknande sätt där kostnadstäckningen varierat, vilket med kort varsel har ökat företagens kostnader för att behålla personal under pandemin.

Vägen framåt, och särskilt givet den osäkerhet som råder, bör vara att stöden har längre löptider och hanteras med bättre framförhållning för att regelverken ska vara så tydliga, och på plats så tidigt som möjligt.

4 Krisberedskap

Det civila försvaret och dess föregångare var en mycket viktig del av det svenska totalförsvaret under det kalla kriget. Verksamheten var omfattande och engagerade som mest ca 2,8 miljoner människor över hela Sverige. Bakgrunden var de erfarenheter som första och andra världskriget hade gett i vilka det civila samhället hade drabbats hårt. Tanken var att det svenska totalförsvaret skulle vara så pass motståndskraftigt att vårt land skulle kunna klara sig på egen hand utan stöd från andra stater under lång tid. För att klara av detta inrättades omfattande beredskapslager innehållande drivmedel, sjukvårdsförnödenheter, mat, vatten, skyddsmasker m.m. och förråden inventerades regelbundet och utgången materiel ersattes av ny.

För att det civila samhället skulle fortsätta fungera vid höjd beredskap eller i krig kompletterades värnplikten med civilplikten. Det innebar att de individer som inte redan tjänstgjorde inom det militära försvaret, eller arbetade vid viktiga myndigheter, också var tvungna att bidra. En stor del av dem tilldelades en plats i civilförsvaret som exempelvis brandman, sjukvårdare, sanerare eller ammunitionsröjare. Det civila försvaret bedrev en omfattande utbildnings- och övningsverksamhet och deltog alltid vid större militära övningar. Samhällets förmåga att hantera och stå emot kriser och katastrofer var under denna period således mycket god.

I samband med Sovjetunionens fall och det kalla krigets slut gjordes en omvärdering av det svenska totalförsvarets behov, dels beroende på det som uppfattades som en drastiskt förändrad hotbild, dels beroende på behovet av att åtgärda välkända strukturella problem i den befintliga organisationen.

Frånvaron av direkta militära angreppshot ledde till att fokus flyttades till andra hot och risker. Detta började skönjas redan vid försvarsbeslut 1996, och blev mycket tydligt vid försvarsbeslut 2000 som fattades av Sveriges riksdag den 30 mars år 2000. Regeringen anförde i propositionen som låg till grund för beslutet att den säkerhetspolitiska utvecklingen var positiv även om en viss osäkerhet kring Rysslands politiska utveckling kvarstod. Vidare ansåg regeringen att Sverige behövde ett betydligt mindre totalförsvaret än tidigare och att det dåvarande invasionsförsvaret skulle ställa om till ett insatsförsvaret – vilket ledde till att ett stort antal förband och förmågor avvecklades. Beslutet ledde till en nedmontering av det civila försvaret med dess beredskapslager, planer, anläggningar m.m. Förmågor och resurser som byggts upp under decennier skrotades på några få år. Försvarsmakten och andra ansvariga myndigheter stod efter beslutet således inför ett mycket omfattande avvecklingsuppdrag. För att klara av det skänktes mycket av materielen bort – exempelvis till våra baltiska grannar. Materiel som inte kunde skänkas bort kasserades trots att den inte sällan var fullt funktionsduglig.

Avvecklingen av det civila försvaret fortsatte under kommande år och nådde sitt crescendo vid försvarsbeslutet 2004. I propositionen som låg till grund för beslutet anförde regeringen att det kommer att krävas ett långsiktigt arbete ”för att kunna skapa tillräcklig förmåga hos myndigheter, kommuner, landsting, organisationer och näringsliv där de åtgärder som ger högst effekt för samhällets krishanteringsförmåga vid en svår påfrestning på samhället i fred kan prioriteras. Den eftersträlvade förmågan sträcker sig över ett stort antal samhällsområden där avvägningar och prioriteringar mellan åtgärder kommer att bli nödvändiga”. Vidare anförde regeringen att de förband som ingår i insatsorganisationen ska kunna stödja det civila samhället vid kris. En annan stor förändring som beslutades om var att utbildningen av totalförsvarspliktiga

räddningsmän, sanerare och ammunitionsröjare lades ned – utbildningen skulle dock kunna återupptas vid behov.

Helhetssyn blev ett centralt begrepp när totalförsvarsresurser nu i stället för att användas för det nationella försvaret skulle användas för internationella insatser samt för att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred. Den s.k. anpassningsdoktrinen växte fram och omfattade såväl det militära som det civila försvaret. Doktrinen innebar att analyser i stället för konkreta beredskapsåtgärder skulle genomföras för hur det civila försvaret skulle kunna återfå sin förmåga på tio år om regeringen beslutade om det. Statliga myndigheter med särskilt ansvar inför och vid höjd beredskap (bevakningsansvariga myndigheter) skulle bl.a. planera för att kunna anpassa verksamheten inför en förändrad säkerhetspolitisk situation och genomföra omvärldsbevakning.

I och med den nya inriktningen bildades Krisberedskapsmyndigheten (KBM) år 2002. Myndigheten hade som uppgift att samordna arbetet med samhällets beredskap inför allvarliga kriser i fred och det civila försvaret. I myndighetens uppdrag ingick även att sprida kunskap om samhällets krishanteringsförmåga, att samordna kompetensutveckling samt informera och utbilda inom områdena samhällets sårbarhet, krishantering, säkerhetspolitik och totalförsvaret. Det nya systemet för att hantera kriser sattes rejält på prov i samband med tsunamikatastrofen i december år 2004 och stormen Gudrun i januari år 2005. Systemet uppvisade omfattande brister, vilket ledde till att Sveriges förmåga att hantera kriser kom att stå i fokus under en längre tid. För att förbättra rikets förmåga att hantera kriser beslutade regeringen år 2007 att samtliga länsstyrelser och ett antal andra statliga myndigheter skulle ha en tjänsteman i beredskap. Denne skulle även utanför kontorstid kunna påbörja och leda arbetet inom respektive myndighet och länsstyrelse. Vidare skulle ett antal myndigheter även ha förmåga att vid en kris omgående upprätta en ledningsfunktion. För att stärka samordningen på central myndighetsnivå bildades år 2009 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

Under 2010-talet försämrades det säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde alltmer genom Rysslands agerande och uppträdande; exempelvis genomförde ryskt bombflyg fingerade kärnvapenattacker mot Sverige under påskhelgen år 2013 – en händelse som i medierna snabbt döptes till Ryska påsken. Året efter, år 2014, annekterade Ryssland olagligen Krim och strider utbröt i östra delen av Ukraina. Samma år drabbades Västmanland av den dittills största skogsbranden i modern tid i Sverige. Utredningar och rapporter efteråt påvisade stora brister inom kommunikation, ledning, rutiner och kunskap.

År 2015 beslutade riksdagen att planeringen för det civila försvaret skulle återupptas. Trots detta, och trots utvecklingen i omvärlden och skogsbranden i Västmanland, genomfördes inga större insatser eller förändringar för att stärka totalförsvaret. Tvärtom. Så sent som år 2017 anförde dåvarande inrikesminister Anders Ygeman i sitt tal på rikskonferensen Folk och Försvar i Sälen bl.a. att ”den som endast ser tillbaka på ett civilt försvar så som det såg ut i svunnen tid, med livsmedelslager, regionala civilbefälhavare och skyddsmasker undrar kanske hur detta ska ske. Men ett modernt civilt försvar ska inte bygga på strukturerna från förr. Det skulle inte fungera, och skulle inte rusta oss för att möta dagens och morgondagens utmaningar”.

Sommaren 2018 drabbades Sverige ännu en gång av omfattande skogsbränder. Dessa var av än större omfattning än den som drabbade Västmanland år 2014. Under släckningsarbetet blev det tydligt att brister som påpekades redan efter Västmanlands-

branden ännu inte var åtgärdade. Detta renderade i en hel del kritik – inte minst från regeringens utredare av branden i Västmanland 2014. I juni år 2019 överlämnade en enig försvarsberedning sin slutrapport Värnkraft (Ds 2019:8) till regeringen. I denna fastslogs det att omfattande satsningar behöver göras för att rusta upp totalförsvaret så att det klarar av att hantera de kriser och den hotbild som finns, i dag och framgent. Avsaknaden av beredskapslager blev avslutningsvis mycket tydlig när coronapandemin utbröt.

4.1 Åtgärder för en starkare krisberedskap

4.1.1 Alltför låg självförsörjningsgrad

Trots relativt goda geografiska förutsättningar för ett både miljövänligt och högproduktivt jordbruk har den s.k. självförsörjningsgraden i Sverige sjunkit till omkring 50 procent. Räknat i kronor och ören producerar vi mindre än hälften av de livsmedel vi konsumerar, ett resultat av att politiker i decennier har negligerat lantbrukarnas villkor. Den senaste tidens utveckling understryker att livsmedel inte kan jämföras med vilken handelsvara som helst. I en krissituation måste Sverige kunna lita till egna resurser och beredskapslager för att under en period leverera de livsmedel som nationen behöver. Så är inte fallet i dag.

4.1.2 Beredskapslager

Sveriges beredskapslager avvecklades stegvis från 1990-talet och framåt. Lagringen av exempelvis livsmedel, läkemedel, sjukvårdsmaterial samt drivmedel avsåg att göra Sverige mindre sårbart för längre perioder av avspärning. Vad gäller insatsmedel till jordbruket var lagren dimensionerade för att klara flera års blockad. Besynnerligt nog innebar EU-medlemskapet, då det svenska jordbruket inledde sin tillbakagång, att lagren minskades väsentligt. Regeringen och berörda myndigheter bör under alla omständigheter skyndsamt planera för inrättandet av beredskapslager för eventuella krissituationer. Utöver lager av livsmedel (och sjukvårdsmateriel) bör Sverige bygga upp förråd av insatsvaror såsom utsäde, agrokemikalier och drivmedel.

4.1.3 Resurser för infrastruktur och trafik

Coronapandemin har drastiskt förändrat villkoren inom transportsektorn. Både kollektivtrafiken, färjetrafiken och flygtrafiken är drabbade. På grund av regeringens allmänna råd och restriktioner har antalet resenärer inom kollektivtrafiken kraftigt minskat, med den förödande konsekvensen att kollektivtrafikbolagen och landets kommuner och regioner gått miste om miljardintäkter i form av utebliven biljettförsäljning. Om inte regeringen ger full kompensation för detta bortfall, kan det leda till att regionerna tvingas prioritera mellan kollektivtrafik och sjukvård. En sådan situation önskar inte Sverigedemokraterna.

Även sjöfarten har drabbats hårt, inte minst passagerarfärjorna. Detta skadar såväl de företag som bedriver trafiken som de människor och företag som är beroende av själva förbindelsen. Där önskar Sverigedemokraterna reducera farledsavgiften så länge coronaläge råder, som ett sätt att mildra de negativa effekterna av bortfallet.

De flesta av landets regionala flygplatser har sett en nedgång på över 90 procent i sina trafikvolymmer och hotas av nedläggning om inte staten skjuter till medel.

Väl fungerande regionala flygplatser är en av grundförutsättningarna för ett fungerande näringsliv. Sverigedemokraterna har lagt fram ett utskottsinitiativ med uppmaning till regeringen att snarast återkomma med ett förslag som innebär att statliga medel tilldelas icke-statliga regionala flygplatser för att flygplatserna ska kunna upprätthålla sin drift. Utifrån diskussioner med Svenska Regionala Flygplatser behövs tillskott om ca 2–4 miljoner kronor per flygplats för att upprätthålla driften.

En stor skuld kvarstår vad gäller underhållet av landets vägar och järnvägar. Efter år av försummelse behöver ytterligare resurser skjutas till för att hinna i kapp. Det innebär även att storvulna projekt såsom ny höghastighetsjärnväg mellan Stockholm och Göteborg, respektive Malmö, får stå tillbaka till dess att underhållssituationen är under kontroll och till dess att övriga flaskhalsar och igångsatta projekt i det ordinarie järnvägsnätet är slutförda.

4.1.4 Säkra elleveranser

Sveriges elleveranser har under lång tid kännetecknats av en hög elkvalitet och god driftssäkerhet. Ett flertal stora kraftstationer har dock under de senaste åren försvunnit från det svenska kraftsystemet. Det har bl.a. lett till en svagare effektbalans, stegrande elpriser och att Sverige blivit alltmer beroende av importerad el. Vidare stiger kostnaderna för stödtjänster för elsystemet, vilket i slutändan drabbar konsumenter och företag i form av högre elpriser. Att regeringen samtidigt överväger att göra mer av det som lett fel inom energipolitiken genom subventioner till havsbaserad vindkraft är anmärkningsvärt. I ljuset av detta samt att vi står inför en omfattande elektrifiering av bl.a. transportsektorn menar Sverigedemokraterna att energipolitiken ska vara inriktad på att säkerställa en långsiktigt konkurrenskraftig och tillförlitlig energiförsörjning för såväl hushåll som näringsliv, bl.a. genom att ett mål för leveranssäkerheten fastslås som den förda energipolitiken ska sträva efter att uppnå och att målet om att svensk elproduktion ska vara förnybar ersätts med ett mål om helt fossilfri produktion. I stället för att avveckla fungerande kärnkraftsreaktorer ska modern och än mer säker kärnkraft i Sverige utvecklas.

4.1.5 Nordisk krisberedskap

Coronapandemin är en stark påminnelse om behovet av samverkan, särskilt med våra närmaste grannar. Behovet fanns även 2018 när omfattande skogsbränder härjade samtidigt i flera av de nordiska länderna och assistans fick begäras från östra och södra Europa för att övermanna lågorna. Tack vare brandflyg, brandbilar och frivilliga krafter från andra länder kunde bränderna bekämpas och ännu värre katastrofer undvikas. Samtidigt illustrerade situationen att det finns ett stort värde i om vi nordiska grannländer i mycket högre grad kunde upprätta en gemensam krisberedskap som utan onödiga hinder kan operera över våra gränser. Räddningstjänstsamarbetet Nordred möjliggör förvisso värdefullt räddningstjänstutbyte, men långt ifrån tillräckligt i förhållande till vad som skulle kunna organiseras och behövas vid kriser och katastrofer av dignitet och vidsträckt. Risken för fler naturkatastrofer, störningar och påfrestningar på infrastruktur, eller ytterligare pandemier kan inte negligeras utan behöver mötas med en god beredskap. Sverige borde vara initiativtagare till att bygga vidare på det goda samarbete som redan existerar inom Nordred och verka för att de nordiska länderna tar ytterligare kliv mot ett närmare samarbete inom krisberedskapen.

Sverigedemokraterna och vår partigrupp i Nordiska rådet, Nordisk frihet, menar att vår samlade beredskap behöver inventeras, samordnas och koordineras. Vi menar också att vi skulle tjäna på att bygga upp viss beredskap tillsammans, såsom en gemensam brandflygsflotta, där vi skulle få ut avsevärt mycket mer förmåga och effekt genom att samverka kring resursförmåga än att varje nordiskt land ska bygga upp och upprätthålla beredskap som är svår att försörja på egen hand.

5 Kommunsektorn

Redan före coronakrisen hade många kommuner och regioner ett pressat ekonomiskt läge. Var tredje kommun hade ett budgetunderskott för 2019, var femte såg sig tvingad att höja kommunalskatten inför 2020 och åtta av tio kommuner planerade besparingar inom kommunernas stora kärnverksamheter som äldreomsorg och skola.

5.1 En långsiktig förstärkning av kommunsektorn

Pandemin har inte bara inneburit ökade kostnader för kommuner och regioner i form av extrapersonal, skyddsmaterial, läkemedel och fler intensivvårdsplatser. Den har även inneburit att intäkterna har minskat samt att delar av verksamheten avstannat. Även efter pandemin kommer kommuner och regioner att ha ett stort personalbehov för att exempelvis hantera det stora antalet operationer som skjutits upp.

Kommunsektorn påverkas även av en minskad skattebas och ökade kostnader för ekonomiskt bistånd, när arbetslösheten stiger till följd av pandemin. Med anledning av korttidspermitteringar har denna effekt begränsats under 2020 och 2021, men under de kommande åren kommer effekten att vara desto större. Därutöver har kommuner och regioner sett intäktsstopp från den egna verksamheten, exempelvis inom tandvård.

Sammantaget innebär detta att de ekonomiska effekterna av covid-19 behöver ses i ett större sammanhang och inte enbart med utgångspunkt från de direkta kostnaderna, vilket även gäller förstärkningen av statsbidragen.

Medan kommuner och regioner har fått kortsiktiga stöd är det svårt att använda dessa för att hantera strukturella problem. Ska exempelvis en region anställa vårdpersonal går det inte att göra detta med ett stöd som enbart gäller för innevarande år eller för året därefter – det behövs långsiktiga stöd.

Sverigedemokraterna föreslår därför att det kommunala utjämningsystemet tillförs en långsiktig förstärkning som bör uppgå till i storleksklassen 10 miljarder kronor per år för att ge kommunsektorn rimliga förutsättningar att upprätthålla god välfärd, fungerande offentliga kärnverksamheter parallellt med ett rimligt skattetryck, utan att ytterligare behöva öka skuldbördan. Därmed förbättras även förutsättningarna avsevärt att inför framtiden upprätthålla krisberedskap, som i många avseenden är just ett lokalt ansvar.

5.2 Regionaliserad fastighetsskatt

Sjukvårdens finansiering faller väsentligen tillbaka på regionerna, vars ekonomi var pressad redan före coronakrisen. Behoven är avsevärda, samtidigt som höjningar av regionalskatten riskerar att ytterligare förvärra situationen genom att familjer och företag flyttar. Lägg därtill att regionerna kan ha svårt att behålla sin personal, som vänder ryggen åt de hårda arbetsförhållandena. Orsakerna är många och komplexa, men bristen på resurser går inte att bortse från.

Regionerna skulle dra nytta av satsningen på det kommunala (och regionala) utjämningsystemet enligt ovan. Därutöver vill Sverigedemokraterna stärka regionernas ekonomi genom att flytta över skatteinkomster från industrifastigheter samt elproduktionsenheter, så att dessa medel kommer regionerna till del i stället för att gå direkt till statskassan, vilket är fallet i dag. För 2021 skulle detta innebära en förstärkning av regionernas ekonomi med ca 3,4 miljarder kronor.

Detta sker utan s.k. öronmärkning och innebär därmed en generell budgetförstärkning för regionerna, vilket skulle förbättra förutsättningarna att tillhandahålla god sjukvård och upprätthålla och utveckla infrastruktur i enlighet med lokala behov. Förslaget gagnar samtliga regioner. Samtidigt finns en nord-sydlig dimension och en skillnad mellan stad och landsbygd. Södra Sverige och storstadsregionerna får ett tillskott på mellan 150 och 310 kronor per person och år, medan exempelvis Jämtland får 1 350 kronor per person och år.

Tabell 3 Regionalisering av statlig fastighetsskatt avseende industri- och elproduktionsenheter, utfall totalt samt per capita

Region	Skatteintäkter totalt, 2020, tkr	Befolkningsstorlek, 2018	Skatteintäkter per capita, tkr
Jämtland	175 764	130 280	1,35
Norrbottn	284 515	250 497	1,14
Västernorrland	208 443	245 453	0,85
Västerbotten	230 191	270 154	0,85
Halland	141 302	329 352	0,43
Jönköping	139 115	360 825	0,39
Uppsala	132 025	376 354	0,35
Dalarna	98 303	287 191	0,34
Gävleborg	95 264	286 547	0,33
Västra Götaland	552 582	1 709 814	0,32
Kalmar	71 046	244 670	0,29
Värmland	79 565	281 482	0,28
Östergötland	129 766	461 583	0,28
Örebro	82 983	302 252	0,27
Kronoberg	47 902	199 886	0,24
Gotland	14 314	59 249	0,24
Skåne	308 887	1 362 164	0,23
Västmanland	62 097	273 929	0,23
Södermanland	66 410	294 695	0,23
Stockholm	447 780	2 344 124	0,19
Blekinge	25 616	159 684	0,16
Summa	3 393 870		

Källa: Riksdagens utredningstjänst, dnr 2019:1346.

5.3 Indirekta effekter och minskade utgifter

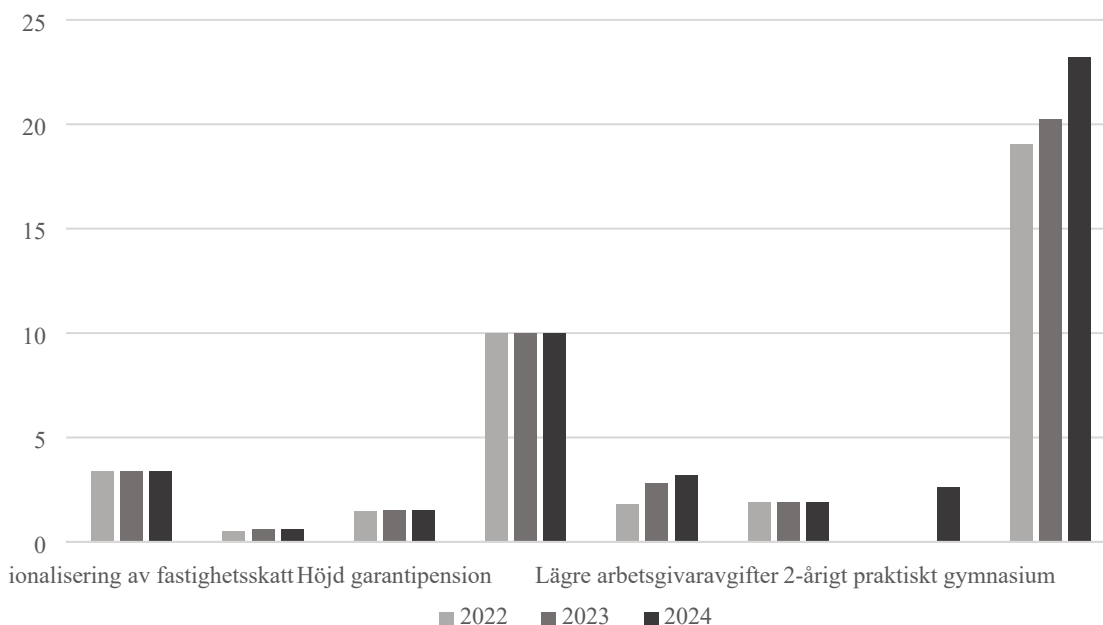
Diskussionen handlar i hög utsträckning om att på olika sätt överföra medel från staten till kommuner och regioner. Detta är helt motiverat, givet att Sverige har relativt goda statsfinanser, medan behoven i kommuner och regioner är betydande. Det är samtidigt minst lika viktigt att se över utgifterna. Svensk politik har en olycklig tradition som i korthet går ut på att omfattande offentliga åtaganden uppstår genom beslut på riksnivå, som sedan måste hanteras och finansieras av kommuner och regioner. Sverige behöver en mycket bred och kritisk diskussion kring vad som är och vad som inte är ett offentligt ansvar, och vi gör inte anspråk på att gå till botten med den diskussionen här

och nu. Slopade krav på modersmålsundervisning (undantaget de nationella minoritetsspråken) skulle exempelvis innebära en besparing på 1,9 miljarder kronor per år. Att slopa det tredje året på praktiska gymnasier innebär, då reformen slagit igenom (vilket blir fallet först 2024 om reformen genomförs i år) en besparing på 4,4 miljarder kronor per år.

5.4 Sammantagen varaktigt förstärkning av kommunsektorn

Sammantaget innebär Sverigedemokraternas inriktning för den ekonomiska politiken att kommunsektorns finanser förstärks kraftigt, genom både ökade intäkter och minskade utgifter. Därutöver har Sverigedemokraterna ett antal förslag som innebär ökade riktade statsbidrag, men då dessa är öronmärkta för åtgärden förstärker de inte kommunsektorns disponibla resurser och ingår därför inte i nedanstående sammanställning.

Figur 5 Förstärkning av kommunsektorn, 2022–2024, miljarder kronor

Källa: Egna beräkningar samt beräkningar från riksdagens utredningstjänst.

6 Fler i arbete

På arbetsmarknaden råder nu omständigheter som är allt annat än normala. I coronapandemins spår ökar arbetslösheten när hela branscher tvingas till permitteringar och uppsägningar och de indirekta effekterna sprider sig som ringar på vattnet. För att den svenska arbetsmarknaden ska återhämta sig krävs det dels att det blir billigare och lättare för företag att anställa, dels att såväl löntagare som pensionärer får mer i plånboken för att öka efterfrågan på varor och tjänster.

6.1 Sänkta arbetsgivaravgifter för företagen

Arbetsgivaravgiften för innevarande år uppgår till 31,42 procent och består av ett flertal ingående moment som i sin tur korrelerar till andra utgifter: ålderspensionsavgiften till ålderspensionssystemet, föräldraförsäkringsavgiften till föräldraförsäkringen osv. Den allmänna löneavgiften (11,62 procent, eller en dryg tredjedel av hela arbetsgivaravgiften) har dock ingen motsvarande korrelation utan är att betrakta enbart som en skatt på att anställa och att inneha personal. Den extra skattepålagan har särskilt stor betydelse vid de första anställningar som ett företag gör, där intäkterna för överproduktion behöver överstiga eller motsvara kostnaderna för anställningen. Detta gör det svårare att ta de första stegen för att utveckla småföretag, som är tillväxtmotorn för svensk sysselsättning.

Sverigedemokraterna förordar ett generellt avskaffande av den allmänna löneavgiften för de två första anställda (till en taknivå om 300 000 kronor per anställd och år), vilket är särskilt gynnsamt för de mindre företagen utan att det ger upphov till tröskeeffekter. Denna lösning är att föredra framför olika sorters särlösningar för exempelvis vissa åldersgrupper, nyanlända eller grupper som stått utanför arbetsmarknaden en längre tid, vilket i praktiken innebär diskriminering och dessutom är suboptimalt för arbetsmarknaden.

6.2 Mer i plånboken för arbetstagare och pensionärer

Medan lägre arbetsgivaravgifter vid de första anställningarna är en effektiv åtgärd för att möjliggöra för mindre företag att nyanställa i samband med att coronarestriktionerna lyfter och återhämtningen kommer igång finns det samtidigt anledning att stärka ekonomin för arbetstagare och pensionärer, och då särskilt bland dem med lägre inkomster.

Sverigedemokraterna föreslår därför att det s.k. jobbskatteavdraget förstärks med en finansiering motsvarande 10 miljarder kronor, som innefattar både inkomst av tjänst och inkomst av pension. För en medelinkomsttagare skulle förslaget innebära 1 300–1 400 kronor mer i plånboken varje år, samtidigt som personer med lägre inkomster får en större relativ ökning av den ekonomiska standarden.

Tabell 4 Genomsnittlig förändring av disponibel inkomst per konsumtionsenhet berörda av förslaget, år 2022

Decil	Kronor per konsumtionsenhet	Procentuell förändring av disponibel inkomst per konsumtionsenhet
1	800	0,66
2	1 100	0,66
3	1 200	0,60
4	1 300	0,54
5	1 300	0,49
6	1 400	0,45
7	1 400	0,42
8	1 500	0,39
9	1 600	0,35
10	1 500	0,19

Källa: SCB, Fasit, basår 2019, version 1, Star.

6.3 Skattereduktion i stället för flerbarnstillägg

Delar av Sveriges generösa välfärdspolitik har blivit en segregationsfälla. Höga bidragsnivåer har lett till att nyanlända saknar incitament att lära sig språket och att söka sig till arbetsmarknaden, en ohållbar utveckling.

Flerbarnstillägget är ett tillägg på barnbidraget som ökar för varje extra barn i familjen. Syftet med tillägget har varit att väga upp för extra kostnader som uppstår i samband med att familjen blir större, men i realiteten har det blivit en extra tröskel för utrikes födda kvinnor – som utgör en majoritet av de barnrika familjerna – att komma ut i arbetslivet. Detta bidrar till ökad segregation, minskad jämställdhet och en ekonomisk belastning för samhället.

Sverigedemokraterna föreslår att flerbarnstillägget omvandlas till ett flerbarnsavdrag – en skattereduktion på inkomst av tjänst, a-kassa eller föräldrapenning – fördelat jämnt på föräldrarna. Det innebär i praktiken att arbetande familjer med många barn får en skattereduktion, medan familjer som lever på bidrag inte längre kommer att omfattas av systemet.

Avsikten är inte att omvandlingen ska leda till en besparing för staten, tvärtom innebär förändringen att nivåerna för flerbarnstillägget kommer att öka något. Förslaget innebär att en fembarnsfamilj som går från bidrag till arbete får ca 3 400 kronor extra i månaden. Det skulle också innebära en välbehövad inkomstökning för alla flerbarnsfamiljer som i dag har ett arbete, utöver att verka som en kraftfull integrationsåtgärd.

7 Migration

Sedan migrationskrisen 2015 har Sveriges migrationspolitik utgått från en tillfällig lag som förlängts och omarbetats över tiden. För att få till stånd en långsiktigt hållbar migrationspolitik förhandlade representanter från alla riksdagspartier i över ett år i Migrationskommittén, som presenterade sitt betänkande i september 2020. Målet är att dess förslag ska framläggas som proposition av regeringen i april 2021 och träda i kraft efter att den tillfälliga lagen löper ut den 21 juli.

Sverigedemokraterna var djupt engagerade i förhandlingarna, i förhoppningen att de gångna årens skadliga politik skulle kunna motarbetas. Dessvärre valde majoriteten att gå en annan väg, och kommitténs förslag vattnades ur till att bli värre än den tillfälliga lagen. I ett omfattande särskilt yttrande framlade Sverigedemokraterna sin alternativa syn på sakfrågorna, som vi får anledning att återkomma till när förslagen väl avhandlas i riksdagen under våren.

Tyvänn har inte regeringen nöjt sig med kommitténs förslag utan har föreslagit ytterligare uppluckringar och undantag. Det rör dels att reglerna för anhöriginvandring ska göras mer generösa, dels att kvotflyktingar ska befrias från försörjningskrav vid anhöriginvandring. Men den största förändringen utgörs av en kraftigt utökad bestämmelse om humanitära skäl, sannolikt den mest generösa i Sveriges historia.

Regeringen har också framlagt förslag om att utöka den s.k. gymnasielagen, som främst rör vuxna afghanska män utan skyddsskäl som ändå fått stanna. Eftersom tidigare amnestier och undantag likväl inte lett till att dessa kommit i varaktig egen försörjning vill regeringen öka den tid som dessa kan leva här utan försörjning, inkludera studiebidrag i försörjningen och betrakta subventionerade anställningar, låtsasjobb, som en varaktig egen försörjning. Ett försök att minska längden på denna varaktiga försörjning från två till ett år stoppades av riksdagen i december.

Regeringens förslag har fått massiv kritik från en rad remissinstanser, i synnerhet för de bristfälliga konsekvensanalyserna. En rad myndigheter har pekat på att kostnaderna kommer att öka, medan andra ifrågasatt både syftet och meningen med regeringens förslag. Det är tydligt att de kommer att skada Sverige, men även andra faktorer spelar en roll här.

Migrationsflödena till Sverige har minskat under 2020, något som dock beror på den världsomspännande nedstängningen efter coronapandemin, snarare än den svenska regeringens beslut. Minskningen i sig har varit välkommen, men det är uppenbart att den kommer att följas av en ökning när pandemin väl klingat ut och massvaccinering kommit igång. Givet regeringens enträgna försök att luckra upp lagstiftningen och göra Sverige mer attraktivt för asylshopping och andra liknande fenomen ser det mörkt ut inför framtiden. Sverigedemokraterna kommer dock att fortsätta arbeta enträget för en fungerande och ansvarsfull migrationspolitik som sätter Sverige och dess folk i första rummet.

7.1 Migrationens påverkan på välfärden och pensionerna

Migrationen har en omfattande påverkan på samhällsekonomin, dels i direkta kostnader för mottagande (vilket på kort sikt kan medföra positiva effekter på tillväxten), dels i indirekta kostnader för ett högre nyttjande av välfärdstjänster och en belastning på pensionssystemet och socialförsäkringarna.

Invandringen, och särskilt den som skett under det senaste årtiondet, har bestått av personer vars livsinkomster förväntas vara betydligt lägre än övriga befolkningens. På det omedelbara planet leder det till ökade kostnader för biståndet, och på längre sikt – då många asylsökande är unga – kommer deras inkomstgrundade pensioner att behöva fyllas ut med grundtrygghetsförmåner.

Med ett fortsatt högt mottagande finns det en överhängande risk att både pensionsystemet och delarna av pensionen som hanteras inom statens utgiftsramar drabbas hårt. Fyra av fem pensionärer som är utrikes födda från utomeuropeiska länder lever antingen på garantipension eller bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd. Pensionsmyndigheten har tidigare uppskattat att kostnaden för utrikes födda pensionärer, om det historiska livsinkomstmönstret inte ändras, kommer att öka till 32 miljarder kronor kring år 2060 – vilket kan jämföras med dagens kostnad för ekonomisk trygghet vid ålderdom, för samtliga, på ca 35 miljarder kronor.

8 Medborgarskap och välfärd

För Sverigedemokraterna är kopplingen mellan medborgarskap och nationell identitet en viktig grundbult i samhällsbygget. Den som är medborgare i Sverige ska också vara en del av Sverige och se Sverige som sitt hemland. En ansökan om att få upptas till medborgare är en ansökan om att denna samhörighet formellt ska bekräftas. Att upptas till medborgare ska ses som ett bevis för att Sverige är den sökandes nya, permanenta hemland. Detta menar vi bidrar till ett sammanhållet folk med god samhällsgemenskap, där klyftor mellan infödda och invandrade svenskar minimeras.

Att höja kraven för medborgarskapet gör visserligen att färre kan bli medborgare. Genom höjda krav för medborgarskap blir dock belöningen och känslan desto större när den nya medborgaren väl får medborgarskapet i sin hand. Medborgarskapet är förenat med vissa rättigheter som icke-medborgare saknar, exempelvis rösträtt i riksdagsval och val till Europaparlamentet, men det bör även förenas med fler förmåner för att stärka dess värde.

De senaste årtiondenas invandring till Sverige har skapat en hög segregation där en alltför stor del av dem som kommer hit inte anpassar sig till landet eller deltar på den svenska arbetsmarknaden, vilket i sin tur minskar skatteintäkterna. En del av detta kan förklaras med skillnader i utbildning, yrkeskompetens och språkkunskaper; en annan del kan förklaras av kulturskillnader och en förmånlig socialförsäkring som leder till att invandrare, och främst invandrarkvinnor, i viss utsträckning försörjer sig på bidrag.

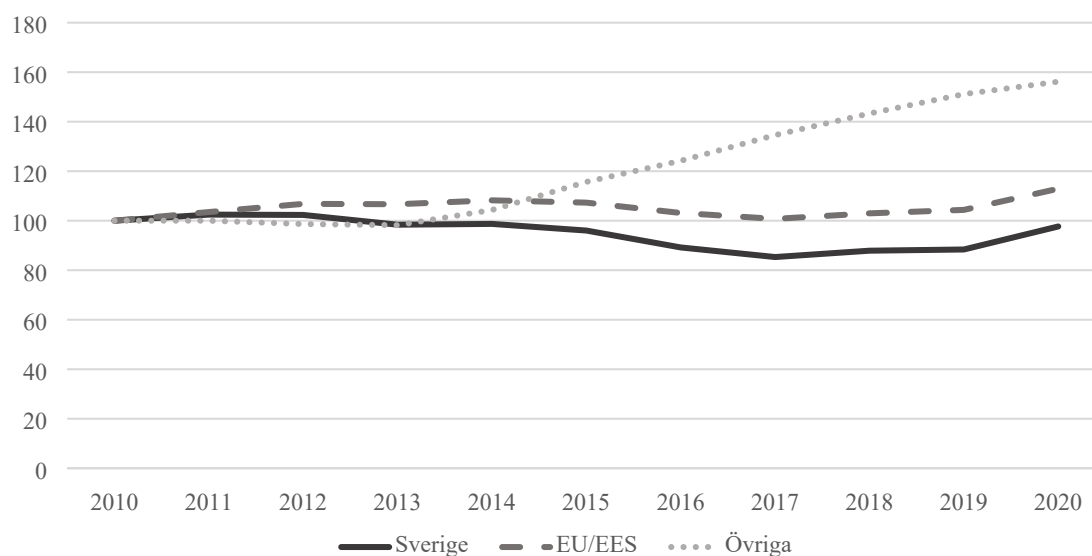
8.1 Behovet av begränsade bidrag för tredjelandsmedborgare

Socialförsäkringens kostnadsutveckling för tredjelandsmedborgare (personer som saknar svenskt medborgarskap eller medborgarskap i EU/EES-land) har ökat kraftigt det senaste årtiondet samtidigt som den demografiska försörjningskvoten – hur många personer en person i arbetsför ålder behöver försörja utöver sig själv – likväl har ökat.

Att utländska medborgare får ta del av arbetsbaserade förmåner som man är med och finansierar kan inte ifrågasättas. Det är en förutsättning för att Sverige ska kunna locka högkompetent arbetskraft. Det går däremot att ifrågasätta om Sverige ska erbjuda frikostiga förmåner till personer som i liten eller i ingen utsträckning alls har arbetat, särskilt i avseende till att Sverige under de senaste åren har haft en hög invandring av grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden.

De bosättningsbaserade förmånerna (bidrag som betalas ut enbart för att en person bor i Sverige) har i många fall en negativ sysselsättningseffekt för nyanlända och skapar incitament att söka sig till Sverige. För de förmåner som Pensionsmyndigheten administrerar – bostadstillägg för pensionärer, efterlevandestöd till barn, garantipension och äldreförsörjningsstöd – har kostnadsutvecklingen varit markant det senaste årtiondet.

Figur 6 Sammantagen kostnadsutveckling för bosättningsbaserade förmåner administrerade av Pensionsmyndigheten, index år 2010=100

Källa: Pensionsmyndigheten.

8.1.1 EU/EES-medborgare bör inte omfattas av begränsningarna

EU:s likabehandlingsprincip innebär att personer och företag från en medlemsstat inte får diskrimineras i en annan. Principen appliceras bl.a. på arbetsvillkor, på sociala förmåner samt på skatteförmåner och innebär exempelvis att arbetstagare från andra EU-länder har samma rätt som det egna landets medborgare till barnbidrag och garanterade minimiinkomster.

Rättsläget för på vilka grunder ett medlemsland får neka bidrag till medborgare i andra medlemsländer är oklart. Här kan bl.a. konstateras att EU-domstolen har slagit fast att utlänningar som rest in i landet i syfte att erhålla socialt bistånd eller vars uppehållsrätt endast följer av att de söker arbete inte har rätt till socialt bistånd. Det samma gäller för deras familjemedlemmar. Av EU-direktiv 883/2004 framgår dock att bosättningslandet, efter arbetslandet, är ansvarigt för att betala ut sociala förmåner där exempelvis barnbidrag och föräldrapenning ingår.

I det första skedet bör därför en begränsning av välfärdsförmåner rikta sig mot personer som är medborgare i ett land utanför EU/EES som saknar avtal med EU om s.k. likabehandling och där bilaterala socialförsäkringskonventioner saknas.

8.1.2 Alla bosättningsbaserade förmåner behöver inte omfattas av begränsningarna

Förändringarna bör, som beskrivits ovan, begränsas till att endast beröra de bosättningsbaserade förmånerna i socialförsäkringen. Inom dessa finns det även förmåner som inte bör vara föremål för begränsningar, antingen för att det leder till högre kostnader inom andra områden än besparingen inom socialförsäkringen eller för att det av andra skäl inte kan försvaras – exempelvis omvårdnadsbidraget som ges till föräldrar till barn med funktionsnedsättning och som baseras på den omvårdnad och tillsyn som barnet behöver.

8.2 Arbetet med författningsförslag bör påbörjas

Sverigedemokraterna har i rapporten Gör din plikt – kräv din rätt bl.a. beräknat statens kostnader för ett antal delar inom de bosättningsbaserade förmånerna utefter medborgarskap. Rapporten ska ses som ett förarbete till en kommande utredning som ska föreslå hur stöd och krav avseende personer som tar emot ekonomiskt bistånd inom ramarna för de bosättningsbaserade förmånerna i socialförsäkringen kan utvecklas. Den visar på vilka utredningsdirektiv som bör ligga till grund för det fortsatta arbetet samt inriktning och mål.

8.2.1 Statens kostnader för vissa bosättningsbaserade förmåner

De bosättningsbaserade förmåner som har inkluderats i beräkningarna är

- barnbidraget
- bostadsbidraget
- efterlevandestöd för barn
- föräldrapenning på lägstanivå och grundnivå
- äldreförsörjningsstöd
- bostadstillägg till pensionärer
- garantipension
- garantiersättning i sjukersättning
- garantiersättning i aktivitetsersättningen.

För att beräkna den möjliga bruttobesparingen har utbetalningarna från Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten delats upp i tre grupper: svenska medborgare, medborgare i EU/EES-länder samt övriga medborgare. För exempelvis barnbidraget ser det då ut som följer:

Tabell 5 Antal mottagare och utbetalt belopp för barnbidrag, fördelat på mottagarens medborgarskap, 2019, antal och miljoner kronor

		Sverige	EU/EES	Övriga a)	Totalt
Antal mottagare	Allmänt barnbidrag	1 333 700	58 700	150 500	1 542 900
	Flerbarnstillägg	907 200	34 300	99 100	1 040 600
	Förlängt barnbidrag	38 300	1 300	8 500	48 100
	Totalt b)	1 371 900	60 000	159 000	1 591 000
Utbetalt belopp (milj. kr)	Allmänt barnbidrag	25 500	1 000	2 900	29 500
	Flerbarnstillägg	3 100	100	600	3 800
	Förlängt barnbidrag	200	10	50	300
	Totalt	28 900	1 200	3 500	33 600

Källa: Försäkringskassan.

Beloppen har sedan räknats upp med Försäkringskassans eller Pensionsmyndighetens senaste prognos för utgifterna för respektive förmån.

Tabell 6 Beräknade utgifter för staten i förhållande till nuvarande regelverk, 2020–2024, miljoner kronor

	2020	2021	2022	2023	2024
Barnbidrag	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Bostadsbidrag	-2 200	-1 900	-1 800	-1 700	-1 700
Efterlevandestöd	-100	-90	-90	-100	-100
Föräldrapenning på lägstanivå och grundnivå	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300	-1 400
Äldreförsörjningsstöd	-500	-500	-500	-500	-500
Bostadstillägg till pensionärer	-200	-200	-200	-200	-200
Garantipension	-400	-400	-400	-400	-400
Garantiersättningen i sjukersättningen	-200	-200	-200	-200	-200
Garantiersättningen i aktivitetsersättningen	-50	-50	-50	-50	-40
Totalt	-7 950	-7 640	-7 540	-7 450	-7 540

Anm.: Avrundade belopp, vilket gör att delarna inte alltid summerar till totalen. Minustecken visar på minskade utgifter.

Källa: Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och beräkningar från riksdagens utredningstjänst.

Om de föreslagna begränsningarna av bosättningsbaserade förmåner i socialförsäkringen skulle genomföras skulle statens utgifter minska med omkring 7–8 miljarder kronor per år.

8.3 Konsekvenser av de föreslagna förändringarna

8.3.1 Ökat antal utfärdade svenska medborgarskap

Det finns utländska medborgare i Sverige som väljer att inte ansöka om svenskt medborgarskap även om de uppfyller villkoren för att tilldelas ett svenskt medborgarskap. Hur stor denna grupp är eller i vilken utsträckning de omfattas av de föreslagna förändringarna har inte analyserats. Det går därför att anta att kostnadsbesparingen inte kan genomföras fullt ut till följd av att delar av denna grupp ansöker om medborgarskap när förändringarna genomförs. Sammansättningen av gruppen övriga medborgare och deras förutsättningar för att tilldelas svenskt medborgarskap bör utredas närmare. Därutöver kan det även finnas ett behov av att införa författningsförslag som begränsar antalet nya medborgarskap som delas ut.

8.3.2 Ökad kostnad för kommunsektorn

För personer som saknar förmåga att försörja sig på egen hand finns det möjlighet att ansöka om kommunalt försörjningsstöd. Försörjningsstödet är inkomstprövat och syftar till att vara ett komplement till den egna inkomsten och andra ekonomiska förmåner för att personen ska uppnå en skälig levnadsnivå.

Nivån för försörjningsstödet påverkas av en riksnorm som gäller för samtliga kommuner, en nivå som justeras varje år. Vid beräkning av storleken på stödet för den enskilda individen räknar kommunen ihop hushållets alla inkomster, och försörjningsstödet utgör därefter skillnaden mellan den hopräknade inkomsten och riksnormen.

I händelse av att delar av socialförsäkringen begränsas för icke-medborgare kommer det att uppstå situationer då det uppstår en kostnad för det kommunala försörjningsstödet som helt eller delvis motsvarar kostnadsbesparingen för staten. Utgångspunkten bör vara att kommunerna inte ska få bära den ökade kostnaden, och därmed finns det ett behov av att öka det statliga stödet till kommunerna i motsvarande omfattning som kostnadsökningen för det kommunala försörjningsstödet.

I detta läge har ingen analys gjorts av hur stor gruppen som skulle få kommunalt försörjningsstöd är eller hur stor kostnaden för ekonomiskt bidrag skulle bli.

8.3.3 Minskad invandring

Bidragsnivåerna har en effekt på invandringen. Sverige har, jämfört med stora delar av övriga världen, höga nivåer på ekonomiskt stöd som nyanlända kan söka. Detta kan delvis förklara Sveriges höga migrationsnivåer av personer som står långt ifrån svensk arbetsmarknad, även om det finns fler faktorer som påverkar. Det exakta sambandet mellan bidragsnivåer och migrationsnivåer är svårt att utröna. En bred tillgång till sociala förmåner för nyanlända talar exempelvis för en mer positiv attityd till invandring, vilket också kan vara en faktor.

I studien *The Welfare Magnet Hypothesis – Evidence from an Immigrant Welfare Scheme in Denmark* studeras välfärdsförmånernas påverkan på migration genom invandringsreformer i Danmark. Den första reformen, från 2002, minskade bidragsförmånerna för invandrare utanför EU/Efta med ca 50 procent. Reformen drogs senare tillbaka 2012 och återinfördes i stora drag 2015. Studien visar att begränsningen av välfärdsförmånerna minskade nettoflödet av invandrare med ca 5 000 personer per år och att reverseringen av förslaget återställde effekten. Resultatet kan även beskrivas genom s.k. elasticitet, hur stor effekt biståndsminskningen har på invandringen, som i studien uppskattas till 1,3 – varje procents reducering av bidrag reducerade invandringen med 1,3 procent för den berörda gruppen.

Begränsningen av tillgången till bosättningsbaserade förmåner skulle sannolikt leda till minskade nivåer av invandring från de områden som berörs. Storleken är dock svår att uppskatta utan att först veta hur begränsningarna påverkar det ekonomiska biståndet. Givet att begränsningen motsvarar samma nivåer som den danska reformen, och elasticiteten är densamma, skulle det innebära en minskning av invandring i storleksklassen 5 000–10 000 personer, baserat på invandringsnivåerna år 2020.

8.3.4 Sysselsättningseffekter

Minskade nivåer på bidrag har en positiv sysselsättningseffekt; ju större skillnaden är mellan att leva på bidrag och att arbeta, desto mer benägna är människor att arbeta. Det finns ett flertal studier som har undersökt hur stor sysselsättningseffekten blir av minskade bidrag. Även med ett konservativt antagande om deltagandelasticiteten skulle en begränsning av bosättningsbaserade förmåner för tredjelandsmedborgare leda till höga positiva sysselsättningseffekter.

I sammanhanget bör det dock noteras att gruppen som skulle omfattas av begränsningarna i många fall står långt ifrån den svenska arbetsmarknaden varpå effekten, framför allt på kort sikt, är begränsad. Givet detta är det svårt att i detta skede uppskatta hur de föreslagna reformerna kommer att påverka antalet sysselsatta.

9 Rättsväsendet

Under 2020 drabbades Sverige av en pandemi av sällan skådad omfattning. Samhället påverkades märkbart med en ny vardag och nya utmaningar. Dessvärre synes brottsligheten, och i synnerhet den organiserade kriminaliteten, fortsätta förvärras trots omständigheterna. Detta obrutna tryck mot rättsväsendet innebär att verksamheten oaktat pandemin har behövt beivra, utreda, lagföra och inkapacitera brottslingar i oförändrad takt. De bristande ekonomiska förutsättningarna för myndigheterna inom rättsväsendet att lösa sina uppgifter kvarstår. Det är således även framgent en högt prioriterad fråga att tillföra resurser, i form av både medel och personal, till de vars arbete det är att garantera människors trygghet.

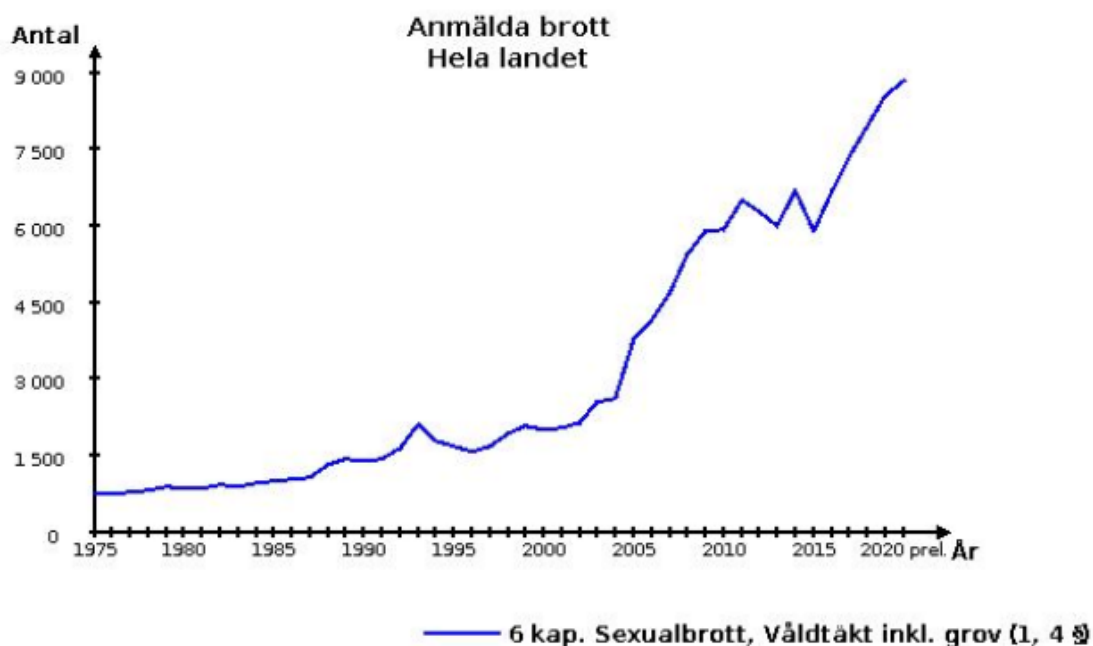
9.1 Brottsligheten

Totalt anmäldes runt 1,56 miljoner brott under 2020, vilket är en ökning med 18 400 brott jämfört med 2019. Pandemins påverkan på brottsligheten överlag var som mest påtaglig i pandemins inledande fas, för att under sommaren öka betydligt, och senare under hösten lägga sig på en liknande nivå som under motsvarande period 2019. Enligt Brottsförebyggande rådet (Brå) kan minskningen under pandemins inledande fas främst härröras till brott mot person och stöldbrott mot obekanta personer, vilket kan förklaras med den minskade rörligheten i samhället under den perioden. Denna effekt förlorades under sommaren med vikande insjuknade i covid-19 och brottsligheten har sedan dess generellt rört sig i ökande riktning. Överlag under året ökade anmälda brott mot person med 2 procent, skadegörelsebrott med 14 procent och narkotikabrott med 10 procent. Brottskategorier som minskade var främst bedrägeribrott, som minskade med 11 procent.

Även om antalet anmälda misshandelsfall minskade med 2 procent (–1 320 brott) jämfört med 2019 ökade antalet anmälda misshandelsbrott mot kvinnor med 3 procent. Medan antalet misshandelsbrott mot okända i utemiljöer minskar ökar tyvärr brott mot kvinnor i hemmet när fler kontinuerligt befinner sig i sådana miljöer. Liknande ökning kan ses gällande grov fridskränkning där anmälda brott mot kvinnor ökade med 3 procent.

Även anmälda våldtäkter fortsätter att öka i betydande utsträckning. Under 2020 ökade anmälda våldtäkter med 6 procent (+540 brott) till 8 890 brott. Sett i ett längre perspektiv har Sverige förändrats i grunden. Den årliga ökningen av anmälda våldtäkter är närmast likvärdig med det totala antalet våldtäkter 1975, vilket är så långt bak Brå för statistik.

Figur 7 Anmälda sexualbrott, 1975–2020

Källa: Brottsförebyggande rådet.

Inte heller har den organiserade brottslighetens framfart avtagit. 2020 blev återigen ett rekordår, i den allra sämsta bemärkelsen, gällande antalet bekräftade skjutningar. Polismyndigheten har bekräftat totalt 349 skjutningar, med 111 skadade personer och 44 avlidna. Det är inte heller endast andra gängkriminella som drabbas. Sedan 2011 har minst 46 utomstående skadats eller skjutits till döds i Sverige, varav 8 av de drabbade var under 15 år.

9.2 Polismyndigheten

Den kontinuerligt ökande och allt allvarigare brottsligheten ställer ständigt högre krav på Polismyndigheten. Vissa resurser har skjutits till under senare år, men hittills aviserade nivåer är alltjämt för låga, inte bara med anledning av att de inte uppfyllt vad Polismyndigheten äskat, utan för att de egentliga behoven överstiger den nuvarande regeringens ambitionsnivå.

Antalet poliser ökar nu återigen efter ett närapå stagnerat antal under det senaste decenniet, vilket är välkommet, men polistätheten per medborgare är ännu lägre än när den nuvarande regeringen tillträdde 2014. Även antalet poliser i yttre tjänst har minskat de senaste fem åren. Det är angeläget att satsningen om 10 000 fler poliser till 2024 realiserar och att den absoluta majoriteten av dessa är polisutbildade. Civilanställda är essentiella för Polismyndigheten, men polisiärt arbete kräver polisiär kompetens. De medel som Polismyndigheten äskar måste garanteras, och överstigas, för att möjliggöra förbättrade villkor och höjda löner.

9.3 Åklagarmyndigheten

Oppositionens och Sverigedemokraternas kritik mot regeringens underfinansiering under hösten föranledde att regeringen ändrade inställning och valde att tillföra medel

till den lägstanivå som Åklagarmyndigheten äskat om inför innevarande budgetår. Inför framtiden kvarstår dock den underdimensionering av myndigheten som tidigare budgetunderlag påtalat. Den ökande och allvarigare brottsligheten innebär ett ökat flöde av ärenden, både i antal och i komplexitet. Även med de äskade nivåerna kan Åklagarmyndighetens storlek anses alltför liten för att möta den situation Sverige är i för stunden, och än mindre i framtiden. Denna problematik måste mötas så snart som möjligt, då det tar tid att utbilda nya åklagaraspiranter och således dimensionera myndigheten. Även frågan om lönekonkurrens bland jurister måste tas i beaktande. Liksom Polismyndigheten har varit i behov av särskilda lönesatsningar, som ännu uteblivit, är ersättningen för utbildade åklagare låg, även jämfört med annan statlig anställning. Det är således angeläget att Åklagarmyndighetens anslag ökar betydligt både på kort och på lång sikt.

9.4 Kriminalvården

Överbeläggningen inom Kriminalvården fortsätter att vara ett akut problem. De temporära lösningar som i dag nyttjas för att tillfälligt lösa de problem som regeringens senfärdighet med satsningar inom rättsväsendet inneburit medför att de kortsiktiga kostnaderna fortsätter att öka. Givet utvecklingen i samhället finns skäl att anta att de nuvarande prognoserna om antal intagna kan komma att behöva revideras ytterligare. Detta gäller i synnerhet när utbyggnationen av fasta platser ännu inte är beslutad i erforderlig utsträckning. Givet den långa ledtiden på ny- och utbyggnation krävs att beslut tas snarast om en kraftig utökning av myndighetens verksamhet. Resultatet om sådana beslut uteblir kan vara förödande. Situationen blir än mer bekymmersam när den nuvarande prognosen av antalet intagna och tillgängliga fasta platser innebär att 489 platser saknas 2030, och än mer innan det. Vi ser således, med den av regeringen senfärdiga insikten och de nu bristfälliga åtgärderna, att vi har åtminstone ett decennium av bristfällighet och platsbrist framför oss. Sverige behöver en politisk styrka och handlingskraft som snarast åtgärdar den riktning som den nuvarande regeringen för oss i.

10 Behov av framtida besparingar

Åtgärderna för att minska coronapandemins ekonomiska konsekvenser har varit historiskt stora. Krisåtgärderna har, hittills, uppgått till omkring 420 miljarder kronor. De har varit nödvändiga för att undvika en stor mängd konkurser och ökad arbetslöshet som följd, på många sätt och vis hade krisåtgärderna behövt vara större och implementeras tidigare i enlighet med vad Sverigedemokraterna förordat.

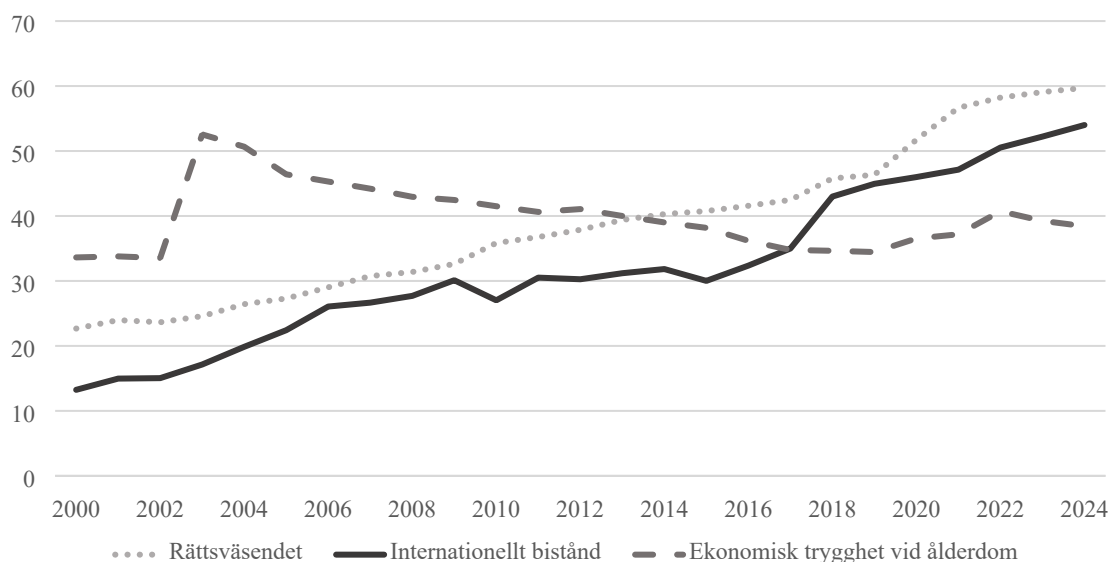
Utöver krisåtgärderna nationellt har Sverige, med stöd av alla partier förutom Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet, därutöver gått med på att vara en stor finansiär till EU:s skuldpaket till en kostnad om ca 150 miljarder kronor, vilket kommer att sätta press på svensk finanspolitik de kommande decennierna.

För att tillväxtfrämjande åtgärder ska kunna genomföras, och för att Sverige ska vara väl förberett på nästa kris, krävs det sunda statsfinanser och en plan för att budgeten ska vara i balans. Då går det inte att sprida skattebetalarnas pengar på andra länders medborgare i den enorma omfattning som hittills har gjorts. Då behövs det prioriteringar.

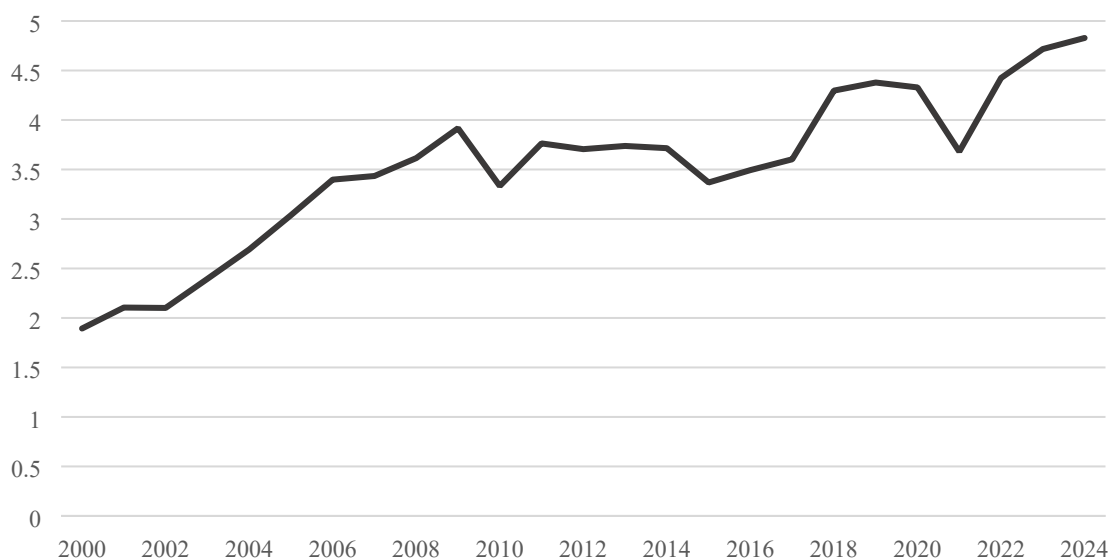
Under kapitel 8 har Sverigedemokraterna föreslagit åtgärder för att minska statens utgifter för socialförsäkringssystemet, skapa incitament för nyanlända att söka arbete och minska nivån av bidragsberoende invandring till Sverige. Det är nödvändigt, men inte tillräckligt. Det behövs mer för att säkerställa att Sverige på överskådlig tid kan bygga upp en finansiell buffert för kommande kriser.

Sveriges kostnad för internationellt bistånd har ökat i enorm utsträckning jämfört med myndigheternas eller de övriga utgiftsområdenas kostnadsutveckling. Volymen innebär att det är svårare att säkerställa att medlen nyttjas på ett så effektivt sätt som möjligt.

Figur 8 Biståndets utveckling i förhållande till andra utgiftsområden 2000–2024, miljarder kronor

Figur 9 Internationellt bistånd som andel av summan av samtliga utgiftsområden, andel i procent

Med de stora behov som finns i Sverige, med hög otrygghet, ökande arbetslöshet, växande vårdskuld osv., är det inte rimligt att biståndsbudgeten fortsätter att svälla – den behöver stramas åt.

Så som strukturen för biståndsbudgeten ser ut, där det ofta förekommer fleråriga åtaganden, behöver det ske en utfasning där Sveriges nya åtaganden krymper kraftigt och där nivån för biståndet sjunker till cirka hälften av nuvarande nivåer på ett par års sikt. Samtidigt bör det utvärderas vilka projekt som ger störst nytta och vilka projekt som har störst risk att främja korruption.

10.1 En snävare biståndsram

Sverigedemokraterna föreslår en avtrappning för biståndsramen, från nuvarande 1 procent av BNI till 0,7 procent av BNI som sedan trappas av till 0,6 respektive 0,5 procent av BNI för nästkommande år.

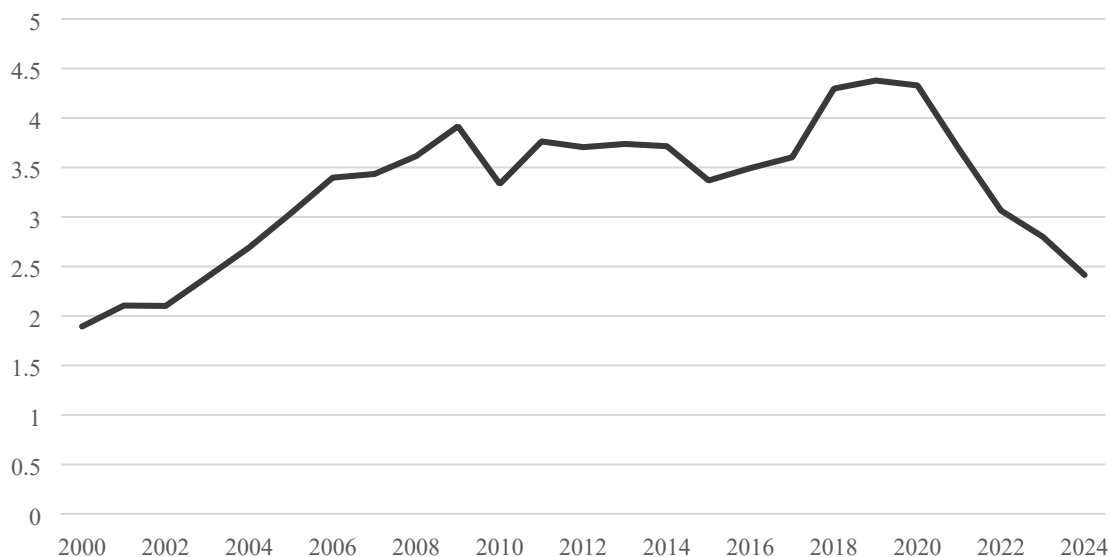
Tabell 7 Biståndsram, 2022–2024

	2022	2023	2024
Sverigedemokraternas förslag	35	31	27
Regeringens förslag	50,53	52,22	54
Differens	-15,53	-21,22	-27

Anm.: Minustecken visar på minskade utgifter.

Förslaget skulle innebära fortsatt högt internationellt bistånd, men som ökar det ekonomiska utrymmet för att möta de ökade behoven på ett nationellt plan. I absoluta termer motsvarar summan för 2024 samma nivåer som 2006–2010 och i relativa termer, som andel av summan av samtliga utgiftsområden, en nivå som motsvarar det internationella biståndet för år 2003.

Figur 10 Internationellt bistånd som andel av summan av samtliga utgiftsområden med Sverigedemokraternas förslag för 2022–2024, andel i procent

Sammantaget innebär Sverigedemokraternas förslag en snävare biståndsram som möjliggör en effektivisering av biståndet, för att minska kostnaden för administration och andelen som går till icke önskvärda ändamål, exempelvis korrupktion, samtidigt som en stor del av biståndet finns kvar för att kunna nyttjas som medel för att reducera flyktingströmmar eller säkerställa att fler länder ingår och hedrar utvisningsavtal.

10.2 Varaktiga besparingar till följd av förslagen

Genom att knyta en större andel av välfärdsförmånerna närmare medborgarskapet och effektivisera biståndet minskar kostnaderna inom områdena avsevärt. Medan biståndet kan minska omgående kommer begränsningen av de bosättningsbaserade förmånerna inte att ge omedelbara effekter till följd av att utformningen av författningsförslag och möjliga konsekvenser av förslaget behöver utredas närmare. De kortsiktiga besparingarna utgörs därför enbart av den snävare biståndsramen motsvarande ca 14,5 miljarder kronor, som förstärks ytterligare till en varaktig besparing om ca 27 miljarder per år på internationellt bistånd samt en varaktig besparing för bosättningsbaserade förmåner om ca 7,5 miljarder kronor, detta för en total varaktig besparing om 34,5 miljarder kronor per år för staten, även om begränsningen av de bosättningsbaserade förmånerna i viss utsträckning kan innebära att statens kostnader för kommunalekonomisk utjämning kommer att öka.

Jimmie Åkesson (SD)

Oscar Sjöstedt (SD)

Julia Kronlid (SD)

Mattias Bäckström Johansson (SD)

Henrik Vinge (SD)

Richard Jomshof (SD)

Carina Ståhl Herrstedt (SD)

Martin Kinnunen (SD)

Aron Emilsson (SD)

Bo Broman (SD)

Mattias Karlsson i Norrhult (SD)